

Proti špekulativnim prevzemnim namenom

Državni svet je na pobudo predsednika Državnega sveta Janeza Sušnika 21. marca 2007 Državnemu zboru predlagal sprejem Zakona o spremembah in dopolnitvah zakona o prevzemih.

Predsednik Janez Sušnik

Janez Sušnik: »Zakon o prevzemih je začel veljati avgusta 2006 in se sklicuje tudi na evropsko direktivo, tako kot tudi predlagatelji sprememb in dopolnitev. 38. člen, na primer, navaja, da se med trajanjem postopka lahko opravlja samo redna dejavnost tistega podjetja, za katerega je nekdo najavil prevzem. Mi pa pravimo, da se lahko dovoli tudi kupovanje vrednostnih papirjev, če to prevzemnik navede v prospektu. Prepovedi kupovanja vrednostnih papirjev evropska direktiva ne pozna, pa tudi v drugih državah članicah EU (Avstrija, Nemčija, Anglija) tega ni.«

Z uveljavitvijo zakona je bila v slovenski

pravni red v celoti prenesena ureditev iz Direktive 2004/25/ES iz leta 2004 o ponudbah za prevzem. Izkušnje pri izvedbi prevzemov po uveljavitvi pa so pokazale, da nekatere rešitve niso ustrezne v celoti. Sedanja ureditev omogoča objavo prevzemnih namer, pri katerih prevzemnik nima resnega namena opraviti prevzema, temveč jo objavi samo zato, da bi drugega prevzemnika oviral pri izvedbi prevzema. Med postopkom s prevzemno ponudbo velja absolutna prepoved kupovanja vrednostnih papirjev ciljne družbe. Zakon nadalje omejuje dejanja ciljne družbe, ki začnejo učinkovati z objavo prevzemne namere, kar je delno nedosledno. Zakon ne ureja obveznosti prevzemnika, da povrne stroške ciljni družbi v zvezi s prevzemno ponudbo, če je ta neuspešna.

(Nadaljevanje na 2. strani)

Država mora biti nevtralna do verskih prepričanj

Državni svet je 22. decembra 2006 na predlog skupine državnih svetnikov s prvopodpisanim mag. Zlatkom Jenkom (Interesna skupina lokalnih interesov) sprejel odločilni veto na Zakon o verski svobodi, ki ga je Državni zbor sprejel 19. decembra 2006. Ker je Državni zbor 12. januarja 2007 kljub tehtnim pomislekom zakon ponovno sprejel, je Državni svet 21. marca na Ustavno sodišče vložil zahtevo za začetek postopka za oceno ustavnosti in zakonitosti spornega zakona.

Mag. Zlatko Jenko: »Zakon določa, da se cerkvi in drugi verski skupnosti s sodno odločbo prepove delovanje, če z njim huje krši Ustavo, spodbuja k narodni, rasni, verski ali drugi neenakopravnosti, k nasilju ali vojni ali razpihuje narodno, rasno, versko ali drugo sovraštvo. To je v neskladju z Ustavo, kajti uporablja se termin "huje krši Ustavo na teh področjih", medtem ko Ustava določa, da se ne sme kršiti ne bolj ne manj hudo.«

(Nadaljevanje na 2. strani)

Državni svetnik mag. Zlatko Jenko

V demokracijo je preprosto treba verjeti

Vedeti vse o parlamentarni demokraciji in se po potrebi nanjo sklicevati je premalo. To sicer politiki omogoča navidezno higieno in izložbeno estetiko, a jo hkrati nujno oddaljuje od resničnih potreb prebivalstva in volje volilnega telesa.

V demokracijo je zato preprosto treba tudi verjeti.

Če jo le poznamo, če se zgolj obnašamo postopkovno disciplinirano, poslovniško korektno in procesno pravočasno, smo samo usposobljeni za njeno zlorabo. Šele vera in z njo zaupanje in toleranca lahko naredijo postopek, poslovniška določila in procesne zakonitosti sprejemljive.

Zakaj smo torej priče procesu »poslovniške akrobatike«, ki s temami, minutami, opozorili, prekinitvami, izklapljanjem, namišljeno etiko in podobno omejevalno šaro ukaluplja temelj demokracije – pogovor.

Priče smo maratonskim sprejemanjem odločitev, kjer bi morala prevladovati razum in argumentiran sproščen pogovor, pa ju pogosto zamenja matematično merjenje vnaprejšnjih odločitev, ki bi bile lahko opravljene tudi po elektronski pošti.

Pretiramam? Seveda, saj je tudi erozija parlamentarne demokracije že pretirano velika.

In zakaj te uvodniške misli?

Zaradi iskrene bojzani, da bi se tega »virusa« navzel tudi Državni svet. Bila bi škoda, saj mu uspeva ohraniti v politiki redko zlahtnost – biti mesto argumentiranega in pretežno kultiviranega pogovora in odločanja. Državni svet ostaja mesto, kjer se spoštljivo srečujejo jasno artikulirane družbene skupine, ki se zavedajo, da je mogoče posamičen interes uresničiti le v skladju z interesi drugih. Iskreno upam, da bomo to svoje samozavedanje in ravnaje ohranili tudi v zadnjem letu mandata. Preživeli smo nasprotovanja, odrekanja, sramotjenja in zavidanja; podpirali smo dobre rešitve, oporekali slabim, za resnico povprašali Ustavno sodišče. Odprli smo vrata civilni družbi, kulturi in kolegom iz Evrope in sveta, bili smo gostitelji dobronamernim in nekaterim, ki nam vsiljujejo zgodbo o štiridesetih mučeniških. Brez nas bi bilo vere in zaupanja v demokracijo manj.

Doro Hvalica
Državni svetnik

Interesna skupina delojemalcev

Pravica do sodnega varstva konkretni osebi za konkretno kršitev stran 3

Mnenja in stališča Državnega sveta stran 3 - 5

Prezrto temeljno pravno načelno pravičnosti stran 5

Kakovost mora biti cilj in vizija tako javne kot zasebne šole stran 6 - 7

Dvig starostne meje za pridobitev državljanstva slovenskim izseljencem stran 8

(Nadaljevanje s prve strani)

Prezemnik naj povrne stroške neuspešne prevzemne ponudbe

Državni svet v Državni zbor poslal predlog zakona

Marta Turk, predsednica Komisije za gospodarstvo: »Pri teh spremembah in dopolnilih je treba upoštevati tudi vprašanje zaščite malih delničarjev in s tem tudi zaščite vseh zaposlenih. Čas od trenutka napovedi pa do uresničitve prevzema ali celo do odstopa prevzemnika namreč predstavlja tako ali drugače veliko tveganje za podjetje in škoda, ki s tem nastaja, seveda ni izmerljiva.«

Predlagana novela temelji na treh načelih: obveznosti objaviti prevzemno ponudbo, če prevzemnik doseže prevzemni prag, enakega obravnavanja vseh imetnikov vrednostnih papirjev ciljne družbe in omejevanja obrambnih mehanizmov. Predlog določa neizpodbojne domneve, da je prevzemnik odstopil od prevzemne namere, če ne opravi pravočasno dejanj v zvezi z objavo prevzemne ponudbe. Po novem naj bi prevzemnik med trajanjem postopka lahko s prevzemno ponudbo kupoval vrednostne papirje ciljne družbe tudi zunaj tega postopka, če bi pri tem spoštoval načelo enakega obravnavanja imetnikov vrednostnih papirjev ciljne družbe. V primeru, ko bi ciljna družba pred objavo prevzemne ponudbe, katere predmet so njeni vrednostni papirji, objavila svojo prevzemno namero, katere predmet so vrednostni papirji njenega prevzemnika ali druge ciljne družbe, ne bi veljala zahteva, da bi morala o nadaljnjih dejanjih v zvezi s tako prevzemno namero (in ponudbo) odločati skupščina. Sprememba zakona omogoča pravico ciljne družbe, da od prevzemnika zahteva povrnitev stroškov, ki so ji nastali v zvezi z neuspešno prevzemno ponudbo.

S seje Državnega sveta

ODPRTJE RAZSTAVE O SIMONU GREGORČIČU V DRŽAVNEM SVETU

Predsednik Državnega sveta Janez Sušnik je 6. februarja 2007 odprl razstavo ob 100. obletnici smrti Simona Gregorčiča in ob tem povedal: "Slovenski kulturni praznik je vedno znova priložnost, da se ozremo na velik pomen slovenske kulturne dediščine na razvoj slovenske nacionalne samobitnosti. Zato

sem posebej počaščen, da danes prav tu v Državnem svetu odpiramo razstavo o delu in življenju velikega slovenskega poeta in domoljuba Simona Gregorčiča. /.../ Slovenska kulturna zgodovina je prežeta s številnimi kulturnimi dosežki, ki so nas pripeljali do sedanjosti. Številni slovenski pesniki so v svojem ustvarjanju izhajali in poudarjali slovensko narodovo čutenje in med njimi ima zelo

(Nadaljevanje s prve strani)

Verske skupnosti v neenakopravnem položaju

Zakon o verski svobodi na Ustavno sodišče

Po mnenju Državnega sveta je zakon sporen zaradi financiranja države in krši enakopravnost vseh verskih skupnosti, društev in posameznikov. Državni svet meni, da bodo ti razlogi povzročili težko popravljive posledice za državni proračun, in sicer se bodo med letoma 2005 in 2007 znatno povečale dajatve za plačilo socialnih prispevkov (v višini 985.500 evrov), neznan pa je višina podpore, ki jo omogočata Zakon o pravnem položaju verskih skupnosti in Zakon o verski svobodi. Za neenakopravne že prijavljene verske skupnosti in tiste, ki bodo šele pristopile k postopku registracije, bodo zaradi razlik pri njihovi obravnavi, izpolnjevanju pogojev in financiranju težko popravljive posledice tudi za njihovo delovanje. Posameznikom z različnimi veroizpovedmi v ustanovah »zaprtega tipa« bo kršena temeljna človekova pravica do svobode veroizpovedi v primerjavi s številnejšimi pripadniki že prijavljenih verskih skupnosti in tistih, ki delujejo svobodno. Nezadržanje izvajanja spornega zakona bi pomenilo, da bodo prijavljene verske skupnosti, ki so pred uveljavitvijo tega zakona prejemale državno pomoč

za plačilo prispevkov, le-to prejemale še naprej, tudi če ne bodo izpolnjevale pogojev, ki jih novi zakon predpisuje za vse še neprijavljene oziroma nove neregistrirane verske skupnosti. Zaradi vpisa v register bodo dobile tudi status splošno koristne organizacije, ki jim bo zagotavljal dodatna državna sredstva. Po mnenju Državnega sveta je razlikovanje med že prijavljenimi in še neregistriranimi (novimi) verskimi skupnostmi neustrezno. Državni svetniki so še menili, da so posamezniki svobodni, vendar pa kot del civilne družbe, ločene od države, na mnogih področjih izpostavljeni mnogim omejitvam, ki izhajajo iz pravic drugih ali javnega interesa. Če so verske skupnosti del civilne družbe, jih je treba urediti na podoben način, kot to velja za meje oblikovanja in delovanja vseh ostalih delov civilne družbe, kjer se posameznik povezuje z drugimi ljudmi, ločenimi od oblasti. Po Ustavi so vse človekove pravice enako pomembne, zato je treba tudi izpovedovanje vere izenačiti z drugimi prepričanji, s pravico do zbiranja in združevanja, svobodo izražanja ter z osebnim dostojanstvom in varnostjo.

Državni svet lahko predlaga Državnemu zboru sprejem zakonov.

Poziv Državnega sveta predsedniku Vlade

Državni svetniki so na seji 21. februarja 2007 pozvali predsednika Vlade RS, naj prouči možnost, da v Svet za Slovence v zamejstvu in v Svet za Slovence po svetu ter v njune pododbore imenuje tudi predstavnika Državnega sveta. Zakon iz leta 2006 ureja odnose Republike Slovenije s Slovenci zunaj njenih meja in določa ustanovitev dveh posebnih stalnih posvetovalnih teles Vlade za področje razvojnega sodelovanja Republike Slovenije s Slovenci v zamejstvu in po svetu, ki ju sestavljajo predstavniki državnih organov, institucij, političnih organizacij in organizacij civilne družbe iz Republike Slovenije ter iz zamejstva in sveta. Vlada se je v svojem stališču decembra 2005 tudi strinjala s predlogom Državnega sveta, da se v sestavo stalnih posvetovalnih teles vključi tudi predstavnik Državnega sveta.

pomembno mesto tudi Simon Gregorčič, ki je prav tako črpal iz narodnih vrelcev in opisoval lepote slovenske zemlje in slišal dušo slovenskega človeka."

Dokumentarno razstavo rokopišnega, tiskanega in slikovnega gradiva je pripravila Narodna in univerzitetna knjižnica v Ljubljani pod vodstvom dr. Mihaela Glavana.

PRESEDNIK DRŽAVNEGA SVETA SPREJEL LORDA GRENFELLA

Predsednik Janez Sušnik in predsednik Komisije Državnega sveta za mednarodne odnose in evropske zadeve Vincenc Otoničar sta 16. marca 2007 sprejela predsednika Odbora za EU Lordske zbornice lorda Grenfella. Sogovorniki so se zavzeli za ohranjanje vloge nacionalnih parlamentov in

njihovo medsebojno sodelovanje. Kot uspešno so ocenili sodelovanje med obema zgornjima domovoma v Združenju evropskih senatov in v okviru COSAC. Predsednik Sušnik je poudaril, da se EU srečuje z različnimi izzivi, kot sta to Lizbonska strategija in proces sprejemanja evropske ustave; zlasti pa je s perspektive Slovenije pomembna širitev EU na zahodni Balkan. Lord

Državni svet ima 40 državnih svetnic in svetnikov, ki so organizirani v petih interesnih skupinah po posameznih področjih. Interesne skupine so: Interesna skupina delodajalcev, Interesna skupina delojemalcev, Interesna skupina kmetov, obrtnikov in samostojnih poklicev, Interesna skupina negospodarskih dejavnosti, Interesna skupina lokalnih interesov.

Pravica do sodnega varstva konkretni osebi za konkretno kršitev

Je Zakon o društvih v 14. členu neustaven?

Državni svetnik Jože Ilc

Državni svetnik Jože Ilc je predstavnik samostojnih poklicev in član Interesne skupine kmetov, obrtnikov in samostojnih poklicev v Državnem svetu. Državni svet je na njegovo pobudo na seji 21. februarja 2007 sprejel zahtevo za začetek postopka za oceno ustavnosti in zakonitosti 14. člena Zakona o društvih.

Omenjeni člen, ki govori o sodnem varstvu člana društva, naj bi bil v nasprotju s členom 23/1 Ustave Republike Slovenije in členom 6/1 Evropske konvencije o zaščiti človeških pravic in temeljnih svoboščin, saj podeljuje sodno varstvo na popolnoma neprimeren način v nasprotju z namenom in vsebino, ki naj ga sodno varstvo ima. Pravica do sodnega varstva pripada vsaki osebi. Sodno varstvo pa se podeli le takrat, kadar je nekomu kršena pravica. Sodno varstvo ne more biti abstraktno, da bi se vsakdo poljubno pritoževal in zahteval pred sodišči varstvo zaradi kršitve pravic,

ki mu ne pripadajo. Po konvenciji gre tako pravica do sodnega varstva konkretni osebi za konkretno kršitev, ki je bila tej osebi prizadeta. Tudi konvencija ne priznava neke splošne pravice, po kateri bi se vsakdo lahko pritoževal zaradi zatrjevanih nezakonitosti, ki se te osebe sploh ne tičejo. Sporni člen pa nikakor ne govori o konkretni rešitvi. Tako ne moremo vedeti, ali bo to veljalo za vsak zakon, ki nima nobene povezave z društvom, ali bo to veljalo za primere, ki jih lahko obravnavajo le točno pristojni organi z uradnimi pooblastili, ali za kaj drugega. Vprašljiv je tudi rok, v katerem lahko član društva zahteva sodno varstvo, ki je nerazumno predolg. Če je kršitev resnično storjena, je interes čimprejšnja sanacija. Kdo želi šele po enem letu zahtevati spremembo disciplinske odločbe ali sklepa organa društva o npr. povišanju članskih prispevkov? Če je do kršitve resnično prišlo, je v interesu vseh, da se zadeva čimprej popravi. Nesmiselna naj bi bila tudi določba, da razveljavitev odločbe organov društva ne pomeni prenehanja pravic, ki so jih na podlagi teh odločitev v dobri veri pridobile tretje osebe. Kakšen pomen naj ima razveljavitev odločitve organa društva, če bodo škodljive posledice ostale? Če do neke kršitve pride, jo je treba odpraviti in vzpostaviti prejšnje stanje. To je pomen sodnega varstva in ne gola ugotovitev, medtem ko bodo negativne posledice ostale.

Nedorečenost posebnih pravic

Zakon o romski skupnosti

Državni svet je 17. januarja 2007 podprl Predlog zakona o romski skupnosti v Republiki Sloveniji. Predlog zakona naj bi uredil položaj in opredelil področja posebnih pravic romske skupnosti v Republiki Sloveniji, pristojnost državnih organov in organov samoupravnih lokalnih skupnosti za njihovo izvajanje ter sodelovanje predstavnikov romske skupnosti pri uresničevanju njihovih pravic in obveznosti, določenih z zakonom. Državni svet je že večkrat tudi sam v svojih razpravah opozarjal na nujnost zakonske ureditve tega področja, tako kot to predvideva Ustava RS. Vendar so državni svetniki izpostavili nekatere nedorečenosti predloga zakona. Vse posebne pravice veljajo tudi za Rome, ki živijo običajno življenje, kot ga živijo ostali prebivalci naše države, zato bi bilo nesprejemljivo, da bi bili deležni še vseh posebnih pravic, razen kolikor se nanašajo na jezik, predšolsko in šolsko vzgojo ter njihovo kulturo. Sestava delovnega telesa za spremljanje položaja romske skupnosti je neustrezna, saj gre za sodo število, namesto šest članov bi jih moralo biti sedem. To delovno telo bi morale imeti samo tiste občine, ki so zavezane, da morajo v občinskem svetu imeti predstavnika romske skupnosti. Obstajati bi morali tudi kriteriji za razdeljevanje sredstev. Svetniki so še opozorili, da zakon ne opredeljuje, kdo je Rom in za kateri romski jezik gre, saj jih je več vrst. Državnemu svetu se zastavlja vprašanje soodločanja v javnih zadevah, ki se nanaša na pripadnike romske skupnosti predvsem z vsemi drugimi zakoni in ukrepi, ki so zunaj predloga zakona. Način soodločanja v javnih zadevah, ki se nanašajo na pripadnike romske skupnosti, ni opredeljen, razen kolikor drugi odstavek 12. člena določa, da morajo državni organi, nosilci javnih pooblastil in organi samoupravne lokalne skupnosti pridobiti predhodno mnenje sveta, kadar sprejemajo ali izdajajo predpise in druge splošne pravne akte, ki se nanašajo na položaj romske skupnosti. Tu sta sporni obsežnost področja urejanja položaja romske skupnosti in obveznost državnih organov in drugih do pridobitve predhodnega mnenja sveta.

Zakon je Državni zbor sprejel 30. marca 2007.

Državni svet daje Državnemu zboru mnenje o vseh zadevah iz njegove pristojnosti.

Lord Grenfell in predsednik Janez Sušnik

Grenfell je Sloveniji priznal zelo pomembno vlogo v evropskem prostoru. Je prva država med novinkami, ki bo predsedovala Evropski uniji, in prva, ki je prevzela evro. Zelo ambiciozno vlogo pa si je EU zadala na svojem vrhu v začetku marca 2007, ko se je zavzela za strategijo ukrepov glede podnebnih sprememb, ki jih je zagovarjala tudi na srečanju G8. Sogovornika sta se strinjala, da

je treba odgovorno pristopiti tudi k izpolnjevanju teh ciljev, saj je treba ohraniti naravo in svet tudi za naslednje rodove.

DILEME OB SPREMEMBAH ZAKONA O DIVJADI IN LOVSTVU

Predsednik Državnega sveta Janez Sušnik je 22. marca 2007 sklical sestanek v zvezi z načrtovanimi spremembami Zakona o divjadi in lovstvu, ki

so se ga udeležili predstavniki prizadetih lovskih društev, državni svetniki, župani, poslanci ter predstavniki Ministrstva za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano in Kmetijsko-gozdarške zbornice. Ministrstvo pripravlja spremembe zakona zaradi neustavnosti nekaterih členov. Zahtevo za ustavno presojo je vložil Državni svet. Prizadeti so izpostavili dilemo, ali bo divjad državna ali zasebna lastnina, ▶

Prvo in osnovno vprašanje je vprašanje lastništva in upravljanja

Zakon o stvarnem premoženju države, pokrajin in občin

Državni svet je 17. januarja 2007 obravnaval Predlog zakona o stvarnem premoženju države, pokrajin in občin. Zakon naj bi uredil stvarno premoženje, ki je v lasti države in vseh delov lokalnih skupnosti, ki imajo pravno subjektiviteto. Cilji predloga so sistematična in enovita ureditev področja ravnanja s stvarnim premoženjem države in lokalnih skupnosti; razmejitev uporabe zakona kot generalnega predpisa ter uporabe predpisov s specialnih področij; vzpostavitev ažurne skupne evidence nepremičnega premoženja države; zagotovitev možnosti hitrejšega prilagajanja razmeram na trgu; zagotovitev preglednosti in učinkovitosti pri ravnanju s stvarnim premoženjem države in lokalnih skupnosti ter jasno določen krog subjektov, za katere velja zakon. Državni svetniki so opozorili na poenotenje izrazov, predvsem glede izvajanja in izvrševanja ter pri poimenovanju pristojnega organa v občini za upravljanje s premoženjem. Predlog zakona oziroma njegova obrazložitev ni dala zadovoljivega odgovora na nekatera vprašanja, in sicer v zvezi različnimi državnimi organi, o razmerjih med njimi in drugimi državnimi organi in organi lokalnih skupnosti, ki uporabljajo posamezne dele sicer enotne stavbe. Ni jasno, ali bo vsak posamezni državni organ določen za upravljalca posameznega premoženja ali pa bo lahko posamezen upravljalavec določen za več nepremičnin. Stanje poslabšuje dejstvo, da so ponekod

v istih stavbah državni organi in organi samoupravnih lokalnih skupnosti, ponekod pa v isti stavbi različni državni organi. V takem primeru bi bil smiseln skupen upravnik (ne upravljalavec), podobno kot ga pozna Stanovanjski zakonik, ali pa bo poseben upravljalavec poleg ravnanja s stvarnim premoženjem skrbel še za obratovanje svojega dela stavbe. Prav tako ni jasna določitev upravljalcev v primeru različnih državnih organov oziroma državnih organov, samoupravnih lokalnih skupnosti in drugih državnih organov, če le-ti uporabljajo le posamezne dele sicer enotne stavbe. Državni svet je izpostavil še vprašanja glede usklajenosti z zemljiško knjigo, katastrom in glede upravičencev za predlaganje zemljiškoknjižnih postopkov, učinkovitosti in smiselnosti upravljanja s stvarnim premoženjem države, ki ga bo izvajal vsak upravljalavec (vsak posamezen državni organ). Predlog zakona je sicer vzpostavil centralno evidenco premoženja države, ki naj bi bila zaupana ministrstvu, pristojnemu za upravo, ki bo organiziralo tudi interni trg nepremičnega premoženja države, vendar pa bi ga bilo treba zaradi posebnosti področja zaupati organu, ki bi se ukvarjal le s stvarnim premoženjem države. Po zgledu drugih držav bi se lahko ustanovila posebna nepremičninska družba kot gospodarska družba v državni lasti, ki bi kot gospodarsko dejavnost opravljala storitve ravnanja s stvarnim premoženjem države.

Državni svetniki pred glasovanjem

Bolj fleksibilno in racionalno v razmerju med državo in lokalno skupnostjo

Zakon o prostorskem načrtovanju

Državni svet je 21. februarja 2007 podprl dopolnjeni Predlog zakona o prostorskem načrtovanju oziroma rešitve, ki bodo zagotovile krajše, racionalnejše in preglednejše postopke sprejemanja prostorskih aktov. Ugotovil je, da je Odbor Državnega zbora za okolje in prostor pri pripravi dopoljenega predloga zakona upošteval naslednje pripombe Komisije Državnega sveta za lokalno samoupravo in regionalni razvoj.

Upoštevani so predlogi glede državnega prostorskega načrta, ki naj ga pripravljavec »z dnem njegove uveljavitve« posreduje krajevno pristojni upravni enoti in občinam, katerih območje je zajeto v tem načrtu. Tako občine ne bi več mesecev čakale na državni lokacijski načrt, ki bi ga potrebovale pri svojem delu; taka rešitev je predvidena tudi za posredovanje občinskih prostorskih aktov in regionalnih prostorskih načrtov; dopolnjen predlog opredeljuje rok 30 dni, v katerem mora ministrstvo zavzeti stališče do pripomb in predlogov javnosti oziroma občin do dopoljenega osnutka državnega prostorskega načrta; predvidena je možnost dogovora med pristojnim ministrstvom in udeleženiimi občinami, ki pripravljajo regionalne prostorske načrte, oziroma posamezno občino, da le-te načrtujejo in sprejmejo prostorski akt za določeno prostorsko ureditev skupnega pomena, če je glede na povezanost državne prostorske ureditve s prostorsko ureditvijo regionalnega oziroma lokalnega pomena to primernejše; postopek priprave občinskega prostorskega načrta oziroma občinskega podrobnega prostorskega načrta naj se začne s sklepom župana in ne občinskega sveta, s čimer bi se bistveno skrajšal postopek; javno naznanilo o razgrnitvi dopoljenega osnutka (prvega) občinskega prostorskega naj ne vsebuje navedbe vseh zemljiških parcel, ker bi to povzročilo objavo neobvladljive količine podatkov. Ohranitev zahteve za navedbo zemljiških parcel, katerih namenska raba se spreminja, pa je ob spremembah in dopolnitvah občinskih prostorskih načrtov potrebna in upravičena. Državni svet je predlagal opredelitev skrajšanega postopka sprememb in dopolnitev občinskega prostorskega načrta; regionalne prostorske načrte morajo sprejeti občinski sveti udeleženi občin in ne svet zveze občin.

Državni svet lahko zahteva razpis zakonodajnega referenduma in preiskavo o zadevah javnega pomena.

ter neenak položaj lokalnih skupnosti, lovskih društev in lastnikov zemljišč na območjih, kjer so ustanovljena t. i. "lovišča s posebnim namenom". Urediti bi bilo treba tudi vprašanje koncesij. Sprejet je bil sklep, da se zapis razgovora pošlje tudi članom, ki sodelujejo v komisiji oziroma v usklajevalni skupini

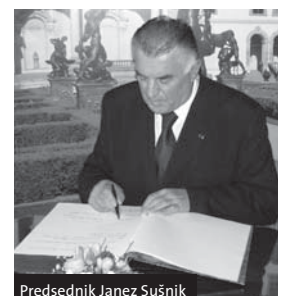
na Ministrstvu za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano za pripravo sprememb in dopolnitev zakona o divjadi in lovstvu, ter da naj se med lovišči (ki že imajo določene meje) in Zavodom za gozdove Republike Slovenije, ki je upravitelj teh lovišč, preuči možnost sklenitve pogodbe z lovskimi društvi, ki

bi na tem območju gospodarili še pred podelitvijo koncesij (rok je trideset dni).

VIII. SREČANJE PREDSEDNIKOV PARLAMENTOV REGIONALNEGA PARTNERSTVA

Predsednik Državnega sveta Janez Sušnik se je 18. aprila v Pragi udeležil osmega srečanja

predsednikov parlamentov Avstrije, Češke, Madžarske, Poljske, Slovaške in Slovenije. Temi srečanja sta bili Znanost in raziskovanje - prihodnost EU in Skupna kmetijska politika. Gostitelj je bil predsednik Senata Parlamenta Češke Premysl Sobotka.

Predsednik Janez Sušnik

Slovenščina, jezik predsedovanja Evropski uniji

Deklaracija o usmeritvah za delovanje Republike Slovenije v institucijah EU v obdobju januar 2007—junij 2008

Državni svet je 21. februarja 2007 podprl Deklaracijo o usmeritvah za delovanje Republike Slovenije v institucijah EU v obdobju januar 2007–junij 2008. Izpostavil je zunanje odnose, kjer bi moral biti poudarjen tudi okoljski vidik, saj je vključevanje okoljskih vprašanj v zunanjo politiko bistvenega pomena za njihovo reševanje v širši mednarodni skupnosti. Državni svet je pozitivno ocenil odločitev Vlade RS, da se zavzame za čimprejšnjo določitev datuma za začetek pristopnih pogajanj Makedonije z EU ter za pomoč Makedoniji pri izpeljavi reform. Slovenija mora predvsem zaradi gospodarskih interesov podpirati države zahodnega Balkana na njihovi poti v Evropsko unijo.

Državni svetniki so pozitivno ocenili ustanovitev Evropskega inštituta za tehnologijo, ki naj bi služil kot model povezav med visokim izobraževanjem, raziskovalnimi ustanovami in gospodarstvom. Vendar pa ni razvidna vloga Slovenije pri tem projektu. Posebej so opozorili na negativna demografska gibanja v Sloveniji. Da bi preprečili negativne učinke tega trenda, bi bilo treba doseči višji odstotek zaposlenost celotnega prebivalstva, torej tudi starejše generacije. Zato je treba izvajati programe usposabljanja odraslih, ki jim bodo dajali večje možnosti zaposlovanja. Državni svet je poudaril nujnost vzpostavitve tesnejše povezave med akademsko sfero in gospodarstvom ter zagotovitve delovnih mest za vrhunske strokovnjake, ker bo v nasprotnem Slovenija zaostala v gospodarskem razvoju. Slovenija bi morala na tem področju postaviti svojo vizijo v posameznih gospodarskih panogah ter določiti nosilce razvoja določenih produktov.

Vloga slovenskega jezika, slovenske kulture in športa je zelo pomembna, zato jo je treba ob vodenju EU še bolj poudariti. Republika Slovenija ima v času predsedovanja Evropski uniji edinstveno priložnost promovirati svoj jezik in kulturo. Državni svet se zavzema za večjo promocijo in pretok besedne umetnosti (dela pesnikov in pisateljev) iz manjših držav v večje. Na področju varstva avtorskih pravic bi Slovenija lahko v povezavi z uredničenjem Ženevske in Bazelske konvencije predlagala novosti glede zaščite avtorskih izdelkov iz majhnih držav. Pojavlja se namreč težnja, da se avtorske pravice zamenjajo s »copyright« pravnicami, kar pa lahko privede do dezintegracije in izgube identitete majhnih narodov.

Državni svetniki so tudi predlagali večji poudarek problematiki boja proti drogami in zasvojenostim mladih in da jo vsa ministrstva vključujejo v svoje programe kot svojo prednostno nalogo. Državni svet je opozoril na številna testiranja zdravil, ki se izvajajo v Sloveniji, in priporočil zavzemanje za večjo transparentnost rezultatov takšnih testiranj ter prenos ugotovitev iz ene države v drugo brez podvajanja testiranj.

Državni zbor je deklaracijo sprejel 27. marca 2007.

Nesprejemljivo: funkcionarji varni pred nadzorom

Novela Zakona o javnih uslužbencih

Državni svet je 21. marca 2007 s pripombami podprl novelo Zakona o javnih uslužbencih, ki govori o možnosti nadzora nad uveljavljanjem pravice zadržanosti z dela do 30 delovnih dni in glede povračil stroškov prevoza na delo, če obstajajo razlogi za sum zlorabe. Glede nadzora je Državni svet ocenil, da bi predlog moral določati čas izvajanja kontrole, po preteku katerega bi moral detektiv primer zaključiti s svojim poročilom. Glede na razlog omogočanja kakovostnega in primerljivega nadzora nad porabo javnih sredstev je nesprejemljivo, da nadzor s predlogom za razrešitev pristojnemu organu v primeru ugotovljene zlorabe ne zajema tudi funkcionarjev. Obenem sam zakon ne velja za vse javne uslužbence, ampak le za uslužbence v državnih organih in organih lokalne skupnosti, čeprav so tudi npr. javne agencije, skladi in zavodi proračunski uporabniki. Predlog ne opredeljuje, katera informacija je lahko razlog za sum. Državni svet pa ocenjuje, da se je predlagatelj pri dopolnitvi predlogu na Odboru Državnega zbora za notranjo politiko, javno upravo in pravosodje, upoštevaljoč mnenje Komisije za gospodarstvo, opredelil

do drugačnih možnih, enostavnejših in cenejših oblik pridobivanja informacij o kršitvah. Predlagatelj je tudi upošteval mnenje komisije o upravičenosti predlaganega načina ugotavljanja zlorab in postavitvi jasnejših kriterijev, na podlagi katerih bi se predstojnik lahko odločil za sklenitev pogodbe z zunanjim izvajalcem. Tako nov predlog vsebuje možnost, da lahko predstojnik na podlagi informacije o kršitvi pooblasti tudi enega ali več javnih uslužbencev za ugotovitev dejanskega stanja, če oceni, da je to ustreznjša rešitev.

Doro Hvalica: »Gre za poseg v temeljne človekove pravice, v nadziranje v prostem času, posledice pa bodo strah znotraj kolektivov, nezaupanje med sodelavci, ogrožanje občutka pripadnosti nekemu kolektivu, skratka vzdušje, ki je pekel. Dobri nameni morajo biti tako ali drugače uravnoteženi s ciljem. Zakon se mi zdi, če poenostavim, tipičen primer želje po redu, urejenosti in učinkovitosti, ki pa pelje v skrajnost zato, ker predlaga skrajne rešitve.«

Državni zbor je novelo zakona sprejel 29. marca 2007.

Prezrto temeljno pravno načelo pravičnosti

Odložilni veto na novelo Obligacijskega zakonika

Državni svet Republike Slovenije je 5. aprila 2007 izglasoval odložilni veto na Zakon o spremembi in dopolnitvi Obligacijskega zakonika, ki ga je Državni zbor Republike Slovenije sprejel 30. marca 2007, oziroma je sprejel zahtevo, da Državni zbor Republike Slovenije o njem ponovno odloča.

S sprejetim zakonom se je v Obligacijskem zakoniku črtal 376. člen, ki je določal, da obresti nehajo teči, ko vsota zapadlih in ne plačanih obresti doseže glavnico. To pravilo je veljalo za pogodbene in za zamudne obresti. S sprejetim zakonom pa se je dodal nov 382. a člen, ki pravilo, da obresti nehajo teči, ko vsota zapadlih in ne plačanih obresti doseže glavnico, določa le za pogodbene obresti.

Državni svetniki so ocenili določila sprejetega zakona kot nezakonita in rušijo temeljno načelo, da so državljani (stranke) v enakopravnem položaju. S predlogom novele naj bi po mnenju Državnega sveta Vlada prezrla temeljno pravno načelo pravičnosti in načelo, da gospodarska funkcija obresti ne sme negirati temeljev socialne države. To pomeni, da so pravice upnikov omejene z nasprotnimi pravicami dolžnikov. Pri opredelitvi pravnega instituta obresti je treba izhajati tudi iz dveh pravnih

načel: obrestne obresti niso dovoljene in obrestovanje se ustavi, ko zapadle obresti dosežejo glavnico.

Tudi Ustavno sodišče je v letošnji odločbi navedlo, da pravilo, po katerem se obrestovanje ustavi, ko zamudne in pogodbene obresti dosežejo glavnico, ni v neskladju z Ustavo.

Državni svet še opozarja na neskladnost spremembe s pravno ureditvijo EU - Direktivo 2000/35/ES Evropskega parlamenta in Sveta iz leta 2000.

**Državni svet lahko zahteva,
da Državni zbor pred razglasitvijo
kakega zakona o njem še enkrat
odloča.**

Kakovost mora biti cilj in vizija tako javne kot zasebne šole

Pred napovedanimi spremembami v šolskem sistemu

Ministrstvo za šolstvo in šport je v sodelovanju z Državnim svetom pripravilo sklop posvetov, na katerih so bila predstavljena izhodišča nekaterih sprememb v slovenskem šolskem sistemu: v decembru 2006 je bil to Strokovni posvet o vzgojnem načrtu v šoli, v januarju 2007 pa posvet Nekatera vprašanja nadaljnega razvoja šolstva in Posvet o vseživljenjskem učenju v strategiji razvoja Slovenije.

Državni svetnik dr. Zoltan Jan in dr. Ulf Fredriksson

Državni svet pa je 23. marca 2007 na pobudo dr. Zoltana Jana organiziral javno predstavitev mnenj o zasebnem šolstvu v Sloveniji. Osrednji govornik je bil dr. Ulf Fredriksson, strokovnjak na področju mednarodnega in primerjalnega izobraževanja ter raziskovalec na Evropskem centru za raziskovanje vseživljenjskega učenja, ki je del inštituta IPSEC in je bil avgusta 2005 ustanovljen na pobudo Direktorata za izobraževanje in kulturo pri Evropski komisiji. Je odličen poznavalec evropskih šolskih sistemov in svetovalec različnih izobraževalnih institucij.

Dr. Fredriksson je predstavil zasebno in javno izobraževanje v Evropi ter vpliv zasebnih šol na celoten izobraževalni sistem. Poudaril je, da ni lahko ločiti med zasebnim in javnim izobraževanjem, saj

poleg tradicionalnih oblik poznamo vedno več mešanih. Večina tako imenovanih zasebnih šol v Evropi so pravzaprav zasebne šole s koncesijo, saj jih veliko financirajo vlade ali druge javne ustanove. Zasebne šole sicer pogosto dosegajo boljše rezultate kot javne, vendar je kakovost odvisna od drugih dejavnikov, na primer od selekcije učencev ob vpisu. Mednarodne primerjave tudi ne podpirajo predpostavke, da so izobraževalni sistemi z velikim deležem zasebnih šol uspešnejši od sistemov z manjšim deležem. Prav tako je težko trditi, ali so zasebne šole res cenejše od javnih. Poudaril je še, da izobraževanje predstavlja ogromen potencialni trg. Svetovna javna poraba za izobraževanje je po podatkih UNESCO (2000) približno 1386,8 milijarde USD, kar je enako izdatkom za okoli 52 milijonov učiteljev, milijardo šolarjev in več sto tisoč izobraževalnih ustanov po vsem svetu.

Nekateri ocenjujejo, da so vrednosti delnic izobraževalnih ustanov in institucij za usposabljanje na primer v Severni Ameriki od leta 1994 poskočile za 134 odstotkov in da je industrija izobraževanja in usposabljanja druga največja oziroma predstavlja skoraj 10 odstotkov BDP v Severni Ameriki. Zasebna podjetja v ZDA po podatkih ameriške International Data Corporation trenutno zasedajo le 13 odstotkov izobraževalnega trga, ki naj bi se v prihodnjih dveh desetletjih povečal na več kot 25 odstotkov. Izobraževanje ne more biti le del nacionalne politike. Zaradi globalizacije se povečuje mednarodni izobraževalni trg. Vse več zasebnih šol pa je v lasti multinacionalk. Informacijsko-komunikacijska tehnologija prinaša nove možnosti organiziranja izobraževanja, na primer učenje na daljavo prek spleta. Dr. Fredriksson je končal predstavitev z mislijo, da vprašanje prihodnosti ni le, kdo je odgovoren za izobraževanje, temveč tudi, kje naj se izvaja.

Javni predstavitvi mnenj so strokovno prispevali še državna sekretarka na Ministrstvu za šolstvo in šport dr. Magdalena Šverc, dr. Marjan Šimenc s Pedagoškega inštituta, Jože Mlakar s Škofijske klasične gimnazije in Angelca Likovič iz Društva Pobuda za šolo po meri človeka.

Dr. Magdalena Šverc, državna sekretarka na Ministrstvu za šolstvo in šport, je opozorila, da so v beli knjigi zapisani zlasti trije argumenti: da je zasebno šolstvo tisto, ki dopolnjuje javno mrežo šol in jo bogati s svojo specifičnostjo, to pomeni, da v šolski prostor prinaša določeno pluralnost; da v skladu z Ustavno zasebno šolstvo v slovenskem prostoru omogoča staršem, da lahko izberejo šolo v skladu s svojimi željami, in da zasebna šola ni nujno tudi kakovostna šola. Dodala je željo, da bi se ustanovitelji bolj opogumili, še posebej velika podjetja, da bi postali partnerji v šolstvu in pomagali ustanavljati strokovne in poklicne šole.

Izobraževanje je javna dobrina, enako dostopna vsem pod enakimi pogoji

Intervju z dr. Zoltanom Janom, predstavnikom za področje vzgoje in izobraževanja v Državnem svetu

Privatizacija nekaterih javnih storitev ima v Sloveniji pogosto negativen prizvok. Je pri zasebnih šolah enako?

Trenutno ne gre za privatizacijo, spreminjanje lastništva, pač pa za podporo zasebnemu šolstvu, ki jo širi sedanji minister za šolstvo. Upoštevati je treba, da klasične privatizacije na področju šolstva v Sloveniji za zdaj še ni bilo. Sedanje zasebne šole in vrtci so v glavnem nastali s sredstvi, ki niso bila neposredno vezana na državni proračun, večino so prispevale nedržavne organizacije in celo zasebniki. Tudi stavbe in prostori za zasebne šole in vrtce so v glavnem nastali podobno, le v nekaj primerih so bili pridobljeni z denacionalizacijo.

Kljub temu lahko zanesljivo trdimo, da bi privatizacija, kot jo doživljamo v zdravstvu, socialni in drugje, na področju šolstva zbudila revolt. Čeprav se razmah zasebnega šolstva za zdaj še ne dogaja v radikalnejši meri, že sami obeti budijo strahove, deloma tudi zato, ker še nihče ni

jasno predstavil, kaj se bo spremenilo in kam bo to pripeljalo.

Ne gre torej za privatizacijo, pač pa za položaj zasebnega šolstva? Ali je ključni problem zasebnih šol pri nas financiranje?

Pereče je vprašanje, kako (bo) država (so)financira (la) zasebno šolstvo in v kolikšni meri. Trenutna zakonodaja omogoča delno sofinanciranje v tistih primerih, ko zasebno šolstvo dopolnjuje manjkajoče javno šolstvo. Kjer ni javne šole in je finančeru ugodneje podeliti koncesijo cenejši zasebni šoli, lahko pristojni organ to stori, vendar mora ta za 85 odstotkov sredstev izpolnjevati vse kriterije in standarde, ki veljajo v javnem šolstvu.

Ob uvedbi radikalnejših sprememb obstaja velika verjetnost, da bi zasebne šole postale bistveno številčnejše in privlačnejše kot javne šole. S tem bi se v javno šolstvo vključevali le tisti, ki si drugačnega šolanja ne bi mogli privoščiti.

Kako bi prišlo do te diferenciacije med zasebnimi in ostalimi šolami, kje in zakaj bi imelo zasebno šolstvo prednost?

Kjer se nepregledno mešajo javna in zasebna sredstva, se hitro izgubi nadzor in se ne ve, kdo pije in kdo plača. Zasebne šole se ne bodo odrekle dodatnim virom financiranja in bodo z malo iznajdljivosti imele boljše materialne razmere za svoje delo kot ostalo šolstvo. To pomeni, da bodo lahko izbirale med najboljšimi učitelji, ker bodo vsi imeli interes delati isto delo za boljšo plačo v boljših razmerah. To je neločljivo povezano z zanimanjem učencev, ki je že sedaj večje od zmogljivosti zasebnih šol. Zato imajo zasebne šole že sedaj v povprečju boljše učence kot druge šole. Njim kandidatov ne manjka, v večini drugih šol pa je vpis premajhen in sprejmejo vsakega.

Šol je vedno več, otrok vedno manj. Mislite, da sledimo takemu razvoju?

Prav te okoliščine vodijo do sklepa, da sta dodatno širjenje šolske ponudbe in oblikovanje novih šol pri nas trenutno težko izvedljivi, ne da bi posegli v temelje obstoječega sistema.

Po kateri državi se najraje zgledujemo in kateri primer v Evropi in svetu se vam zdi vreden posnemanja?

Vedno, kadar smo skušali prenesti tuje modele šolstva mehanično v naše okolje, se je pokazala stara resnica, da se mora šolstvo samostojno razvijati in pognati korenine v domačih tleh. Tuje izkušnje nam lahko le pomagajo, da ne ponavljamo tujih napak. Prav zato smo na posvet v Državni svet povabili tudi strokovnjaka iz mednarodnega inštituta, vendar nam ni mogel podati enoumnih odgovorov, veljavnih za naše razmere.

Se vam zdi, da je izobraževanje ljudi področje, kjer bi lahko veljala tržna načela?

Izobraževanje ne more biti tržna, pač pa mora biti javna dobrina, enako dostopna vsem pod enakimi pogoji. Poleg socialne diferenciacije je mogoča tudi špekulacija pri kakovosti znanja. Vemo, da petica v eni šoli ni isto kot petica v drugi šoli, celo pri drugem profesorju ali v drugem oddelku iste šole ne. Najlažje je deliti oziroma prodajati odlične izkaze ne glede na dejansko znanje in usposobljenost.

In vendar so nekatere šole elitne zaradi svoje kakovosti.

Pot do elitne kakovostne šole je dolga, vmes pa so mogoče tudi številne stranpoti. Znano je, da imajo nekatere zasebne šole v tujini, ki pač morajo sprejeti med svoje učence sinčke sponzorjev, posebne štipendijske sklade za najbolj talentirane in perspektivne učence, ki šolnin in drugih izdatkov ne zmorejo. Te nabirajo celo v nerazvitih deželah, sicer bi kmalu postale šole, katerih absolventi so preslabo usposobljeni, da bi se splašalo njihovo storitev plačati. Zaradi štipendistov lahko proizvajajo nesposobne absolvente, saj jim odličnost zagotavlja tisti odstotek talentiranih, ki dviga uvrstitev na različnih lestvicah. Pravzaprav je dobro poskrbljeno za bogate dobrotnike in za najbolj talentirane.

Kaj pa vsi drugi? Večina državljanov nima genialnih, pač pa povprečne otroke in povprečne dohodke. Država pa gradi na množici, elita naj bo čim širša, ne čim ožja.

Kateri zakon pri nas trenutno ureja področje šolstva in kakšne spremembe bi bile potrebne?

Šolska zakonodaja je v Republiki Sloveniji razvejana in temeljita, vendar se šolstvo ne razvija le na pravnih temeljih. Prej velja obratno: šolstvo se najbolje razvija tam, kjer se politika najmanj ukvarja s tem najobsežnejšim sistemom v državi, ki po številu vključenih državljanov presega policijo, vojsko, zdravstvo, upokojenca ... V Sloveniji imamo 166.000 osnovnošolcev, 98.578 dijakov in 18.942 odraslih v srednjih šolah, 57.134 otrok v vrtcih, skoraj 92.000 študentov, poleg tega pa sem spadajo še učitelji in vsi starši. Ko v Državnem svetu spremljam zakonodajne postopke s tega področja, imam vtis, da se Državni zbor neprestano ukvarja s spreminjanjem šolske zakonodaje. V mnogih državah pride šolstvo v parlament enkrat v mandatu, pa še tedaj so predlagatelji zavrtnjeni. Kdor hoče resno razvijati šolski sistem in dvigati njegovo kakovost, bi moral poskrbeti za dviganje standardov, izboljšati materialne razmere, celoten sistem bi moral napraviti privlačnejši za najboljše strokovnjake itd.

Spreminjanje paragrafov brez izboljševanja materialnih razmer je le pisanje mrtvih črk na papir, pa čeprav je na njem tiskan uradni list.

Državni svet bo o posvetu izdal zbornik. Posnetek posveta pa si lahko ogledate tudi na www.ds-rs.si.

Koroški Slovenci, bolj samozavestni, optimistični in duhovna elita

Položaj Slovencev na avstrijskem Koroškem po zadnjih parlamentarnih volitvah v Republiki Avstriji

Državni svet je 8. marca 2007 organiziral posvet o položaju Slovencev na avstrijskem Koroškem. Narodne manjšine so sestavni del politične in kulturne podobe Evrope, na katerih sloni njena identiteta. Z vstopom Avstrije v novo parlamentarno obdobje se je povečalo pričakovanje, da bo aktualna politična klima bolj naklonjena uresničevanju pravic slovenske narodne manjšine. Državni svet je zato izpostavil vprašanje, ali to obdobje prinaša za manjšino pomembne premike in izzive. Predsednik Sušnik: »Zavedati se moramo, da so narodne manjšine sestavni del nacionalno-politične in kulturne podobe Evrope in ji dajejo svojevrstno identiteto, lastno samo njej. In vedno bolj dozoreva spoznanje, da je stabilnost Evrope in vsake njene posamezne države odvisna od narodnostnega in kulturnega udejanjanja ter varstva pravic njenih narodnih, etničnih in jezikovnih manjšin.«

Predsednik Zveze slovenskih organizacij dr. Marjan Šturm: »Seveda imamo določene

težave na področju dvojezične topografije, načeloma pa menim, da slovenščina v tem prostoru še nikoli ni imela takih razvojnih možnosti kot danes, in na nas je, da bomo te nove možnosti izkoristili in v tem prostoru dejansko ustvarili evropsko vizijo slovenstva.«

Predsednik Narodnega sveta koroških Slovencev dr. Matevž Grilc: »Ko bo Slovenija sprejeta v schengensko območje, meje med Slovenijo in Koroško praktično ne bo več. Graditi moramo tako skupni kulturni prostor kot tudi skupni gospodarski prostor.«

Predsednik Skupnosti koroških Slovencev Bernard Sadovnik: »A navsezadnje je najpomembnejše, da smo zanimivi, da nagovarjamo mlade ljudi in da slovenski jezik predstavljamo kot nekaj pozitivnega, kot evropski jezik, ki je kjerkoli v Avstriji prisoten tudi na uradnih dokumentih.«

Vsakdo lahko ima pravico imeti otroka

Položaj in biomedicinska pomoč parom s težavami rodnosti v Sloveniji

Fundacija Naj bo otrok ustanova in Državni svet sta 27. marca 2007 organizirala posvet o problematiki in položaju parov s težavami rodnosti v Sloveniji, kjer so razpravljali o nudenju biomedicinske in psihosocialne pomoči parom s težavami rodnosti in o možnosti celostnega pristopa k njihovi obravnavi ter o pristopih k osveščanju širše javnosti. Na posvetu so sodelovali Petra Kersnič, državna svetnica, predstavnica za področje zdravstva, Marija Perkovič, državna svetnica, predstavnica socialnega varstva, prim. mag. Primož Reš, dr. med., specialist ginekolog in porodničar in vodja Centra za oploditev z biomedicinsko pomočjo Postojna, prof. dr. Tomaž Tomaževič, dr. med., specialist ginekolog in porodničar z Ginekološke klinike Univerzitetnega kliničnega centra Ljubljana, ter prof. dr. Veljko Vlaisavljevič, dr. med., specialist ginekolog in porodničar in predstojnik oddelka za reproduktivno medicino Splošne bolnišnice Maribor.

Marija Perkovič, državna svetnica, predstavnica socialnega varstva: »Neplodnost je velika psihološka obremenitev. Odkritje, da imamo reproduktivne težave, je največkrat zelo dramatično, ki ga spremljajo občutki krivde, sramu, težave pri pogovoru z drugimi, občutek osamljenosti itd. Vendar, kakršna koli je vaša težava, naj vas ne bo sram, ne počutite se krive in ne prevzemajte odgovornosti za svojo neplodnost. Neplodnost je bolezen tako kot vse druge bolezni, o katerih se vsak dan pogovarjamo. Neplodnost je zelo pogosta bolezen in glede na število parov je najverjetneje med vašimi prijatelji kdo z enakimi oziroma podobnimi težavami. Neplodnost napotuje na reševanje z izmenjavo izkušenj, s pogovorom z ljudmi, ki imajo podobne težave. Pa je to dovolj? Beseda neplodnost pomeni nezmožnost razmnoževanja. Ženske ali moškega. Že v besedi nezmožnost, nesposobnost, čutimo praznino in neuspeh. Svetovna zdravstvena organizacija obravnava neplodnost para in ne neplodnost posameznika. O neplodnem paru pa govorimo takrat, ko ženska po letu dni normalnih, rednih spolnih odnosov brez kontracepcije ne zanosi. Pari največkrat naletijo na informacije, ki gredo iz ust v usta, v večini so nepreverjene in lažne. Pričakujejo čudež. Pogosto tudi zdravim parom ni preprosto priti do uspeha. Izpolni in zadovolji jih le otrok.«

En oklepnik patria bi pokrili potrebo po finančnih sredstvih

Posvet o demokratičnih vrednotah - participaciji - aktivnem državljanstvu v Sloveniji

Evropski parlament in Komisija EU sta leto 2007 proglasila za leto enakih možnosti. Sporočilo leta enakih možnosti je »pravična in kohezivna družba«. Takšno družbeno strnjeno je mogoče doseči prav z razvijanjem mnogih oblik participacije in aktivne udeležbe državljanov pri sprejemanju politik in v političnih procesih. Smernice, ki jih je julija 2006 objavila Komisija, izhajajo iz spoznanja, da zakonodaja sama po sebi še ne zadošča, da bi zmanjšali večstranske in globoko zakoreninjene vzorce neenakosti, katerih žrtev so posamezniki ali skupine. V političnih procesih v Sloveniji je vse manj prostora za tiste odločitve, ki se izoblikujejo na podlagi širšega družbenega konsenza, razmahnilo pa se je odločanje s pozicij oblasti in moči. Te večinoma ustrezajo parcialnim interesom, ki imajo vzode za pritisk na oblast ali pa so sami postali oblast, ter zato povečujejo naboj konfliktnosti v družbi.

Udeležence posveta, ki sta ga 27. februarja 2007 organizirala Državni svet in Društvo Občanski forum, je nagovoril podpredsednik Državnega sveta Jože Stanič, strokovno pa so prispevali Marjan Sedmak - Zakaj aktivno državljanstvo?, dr. Andreja Črnak Meglič - Civilna družba in

nevladne organizacije v Sloveniji, dr. Veljko Rus - Demokracija in participacija, dr. Darko Štrajn - Med odločanjem s pozicij moči in polaganjem računov, Lidija Mesarič - Britanski model, mag. Bečir Kečanovič - Neodvisni nadzorni mehanizmi vs. centralizacija odločanja in Vladislav Stres - Ovire, ki onemogočajo kvalitetno participacijo državljanov.

Dr. Andreja Črnak Meglič: »Na FDV smo opravili raziskavo o velikosti, obsegu in vlogi nevladnega sektorja v Sloveniji, lahko pa bi jo poimenovali tudi moč in nemoč nevladnega sektorja. Ugotovili smo, da v Sloveniji beležimo 22 nevladnih organizacij na 1.000 prebivalcev, in če bi gledali zgolj ta kazalec, se Slovenija praktično umešča v sam svetovni vrh razvitosti nevladnega sektorja, skupni prihodki vseh 22.000 nevladnih organizacij pa predstavljajo 1,9 odstotka bruto domačega proizvoda. Kar 90 odstotkov nevladnih organizacij deluje na lokalni ravni oziroma zadovoljuje predvsem interese državljanov oziroma občanov v lokalni skupnosti. Kar 81 odstotkov nevladnih organizacij nima zaposlenih. Večinoma so v njih prostovoljci.«

Dvig starostne meje za pridobitev državljanstva slovenskim izseljencem

Pobuda za sprejem predloga novele Zakona o državljanstvu

Komisiji za politični sistem ter za mednarodne odnose in evropske zadeve sta podprli pobudo državnega svetnika Marjana Maučeca, da Državni svet državnemu zboru predlaga sprejem novele Zakona o državljanstvu Republike Slovenije.

Državni svetnik Marjan Maučec

Razlog za predlog sprememb je možnost priglasitve slovenskega državljanstva iz 6. člena ZDRS za osebe, ki so bile leta 1991 starejše od 25 let. Za te osebe se predlaga dvig starostne meje na 45 let, medtem ko za ostale ostane meja 36. let starosti. Predlog zakona opredeljuje, da ni nujno, da predniki osebe, ki želi pridobiti državljanstvo po drugem odstavku 13. člena ZDRS, izhajajo z območja, ki ga danes zavzema Republika Slovenija. Predniki lahko izhajajo tudi iz zamejstva, zdomstva in izseljenstva, zato bi bil pristojni organ moral obravnavati osebe iz drugega odstavka 13. člena zakona, kar pomeni, da bi odločil po tistem členu zakona, ki je za osebo ugodnejši, ne glede na člen, po katerem si oseba prizadeva pridobiti slovensko državljanstvo. Tako se ne bi dogajalo, da bi bila oseba s slovenskim poreklom zavržena že iz formalnih razlogov, kar vzbuja pri teh ljudeh negativne občutke.

PREGLED DOGODKOV

17. januar 2007:

50. seja Državnega sveta

19. januar 2007:

Posvet Nekatera vprašanja nadaljnega razvoja šolstva

25. januar 2007:

Posvet o vseživljenjskem učenju v strategiji razvoja Slovenije

6. februar 2007:

Odprtje razstave o Simonu Gregorčiču

21. februar 2007:

51. seja Državnega sveta

27. februar 2007:

Posvet o demokratičnih vrednotah, participaciji in aktivnem državljanstvu v Sloveniji

8. marec 2007:

Posvet Položaj Slovencev na avstrijskem Koroškem po zadnjih parlamentarnih volitvah v Republikii Avstriji

21. marec 2007:

52. seja Državnega sveta

23. marec 2007:

Javna predstavitev mnenj Zasebno šolstvo v Republikii Sloveniji

27. marec 2007:

Posvet Vsakdo lahko ima pravico imeti otroka: položaj in biomedicinska pomoč parom s težavami rodnosti v Sloveniji

5. april 2007:

19. izredna seja Državnega sveta

17. april 2007:

Okrogla miza Slovenščina, kaj pa je tebe treba bilo

18. april 2007:

Osmo srečanje predsednikov parlamentov regionalnega partnerstva v Pragi

19. april 2007:

Posvet Podnebne spremembe in vplivi na splošen razvoj in razvoj turizma

23. april 2007:

Posvet Mladi v prometu

25. april 2007:

52. seja Državnega sveta

NAPOVEDNIK

10. maj 2007:

Posvet V pričakovanju novega nacionalnega programa za kulturo

15. maj 2007:

Posvet Medgeneracijski sporazum (staranje prebivalstva in njegovo zaposlovanje ter vseživljenjsko učenje)

16. maj 2007:

53. seja Državnega sveta

22. maj 2007:

Posvet Kako narediti to državo varno za otroke

24. maj 2007:

Posvet Vloga centra za vode

30. maj 2007:

Posvet Položaj oseb s posebnimi potrebami skozi razvojna obdobja v luči nove zakonodaje

31. maj 2007:

Posvet Stanovanjska problematika

UREDNIŠKI ODBOR: Darko Fras, Doro Hvalica, Jože Ilc, dr. Zoltan Jan, Marta Turk.

IZDAJATEL: Državni svet Republike Slovenije, telefon: 01 478 97 98, faks: 01 478 98 51, www.ds-rs.si

PRODUKCIJA: Modra celica

OBLIKOVANJE: arnoldvuga+, David Fartek

TISK: Grafiko d. o. o.

NAKLADA: 1.000 izvodov

Vse o Državnem svetu Republike Slovenije si lahko preberete na spletni strani www.ds-rs.si.